

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาการดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพในธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) สาขาประตูช้างเผือก จังหวัดเชียงใหม่ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสถานการณ์การดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพในปัจจุบันของธนาคารฯ มุมมองของผู้บริหารในธนาคารฯ ในการดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพ รูปแบบที่เกิดจากการดำเนินงาน และจุดเริ่มต้นของการดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพของธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) สาขาประตูช้างเผือก จังหวัดเชียงใหม่ การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพโดยมีข้อมูลเชิงปริมาณเป็นข้อมูลประกอบ ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณ โดยใช้แบบสอบถาม ข้อมูลเชิงคุณภาพโดยการสัมภาษณ์ผู้บริหารแบบมีโครงสร้าง การสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม และการสนทนากลุ่มกับพนักงานธนาคาร

สรุปผลการวิจัย

ส่วนที่ 1 บริบทของธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) สาขาประตูช้างเผือก จังหวัดเชียงใหม่

ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) สาขาประตูช้างเผือก จังหวัดเชียงใหม่ มีจำนวนพนักงานทั้งสิ้น 71 คน แบ่งเป็นระดับผู้บริหาร จำนวน 19 คน พนักงานสาขาจำนวน 52 คน มีสายงานขึ้นกับผู้จัดการภาคเหนือ และคณะกรรมการบริหารสำนักงานใหญ่ที่กรุงเทพมหานคร ธนาคารมีนโยบายให้มีระบบการบริหารค่าตอบแทนให้อยู่ในระดับที่สามารถแข่งขันกับสถาบันการเงิน และองค์กรธุรกิจชั้นนำอื่น ๆ ตลอดจนกำหนดหลักเกณฑ์และแนวทางในการพิจารณาเงินเดือน ค่าตอบแทน และผลประโยชน์อื่น ๆ ให้แก่พนักงานเพื่อเสริมสร้างขวัญกำลังใจ และรักษาพนักงานให้ปฏิบัติงานกับธนาคารต่อไป

ธนาคารมีนโยบายที่จะส่งเสริมคุณภาพชีวิตของพนักงานด้วยการให้สวัสดิการและสิทธิประโยชน์อื่นๆ เพื่อให้พนักงานและครอบครัวสามารถดำรงชีวิตอยู่ได้ด้วยความสะดวกตามควร โดยธนาคารให้พนักงานของธนาคารกู้สวัสดิการเพื่อนำไปใช้จ่ายสิ่งจำเป็นในการดำรงชีพ 6 ประเภท คือ

ซื้อที่ดิน และ/หรือบ้าน นำไปซ่อมแซมที่อยู่อาศัย ซื้อมอเตอร์ ใช้จ่ายในการศึกษาบุตร ซื้อเครื่องใช้จำเป็นในการครองชีพ เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาล

มีการจัดระบบกองทุนเงินทดแทน กองทุนประกันสังคม และกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ พนักงาน มีโอกาสก้าวหน้าขึ้นไปเป็นหัวหน้าหน่วย แคชเชียร์ สมุห์บัญชี ผู้ช่วยผู้จัดการสาขาด้านธนาคาร และ ผู้จัดการสาขา ตามลำดับ โดยการเลื่อนตำแหน่งต่าง ๆ ของพนักงานจะต้องมีคุณสมบัติตามเงื่อนไขสำคัญ เช่น การผ่านงานในตำแหน่ง ผ่านการอบรม สอบผ่านการวัดผล มีวุฒิการศึกษา ตรงตามคุณสมบัติในแต่ละด้านตามที่ทางธนาคารได้กำหนดไว้

ส่วนที่ 2 สถานการณ์การดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพของธนาคารกรุงเทพจำกัด (มหาชน)

สาขาประตูช้างเผือกจังหวัดเชียงใหม่

บทบาทภาครัฐที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพ โดยส่วนราชการที่มีส่วนกำหนดนโยบายหรือออกกฎหมายควบคุมกำกับดูแลสุขภาพและคุณภาพชีวิตของพนักงาน ได้แก่ กฎหมาย ความปลอดภัยในการทำงาน การประกันสังคม และสำนักงานแรงงานจังหวัด

จิตสำนึกของพนักงาน พนักงานมีความสนใจในสภาวะสุขภาพของตนเอง มีความตระหนักถึงความสำคัญของการส่งเสริมสุขภาพ แต่เนื่องจากภาวะปกติยังสามารถทำงานได้ไม่เจ็บป่วย ก็จะถือว่าสุขภาพของตนเองดีอยู่แล้ว จึงทำให้ขาดความสนใจในการส่งเสริมสุขภาพ ผู้บริหารธนาคารยังไม่ได้กำหนดนโยบายที่ชัดเจนด้านการส่งเสริมสุขภาพ ถึงแม้จะมีแนวคิด มีจิตสำนึกที่ดีต่อการดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพของพนักงาน จึงเป็นเพียงการแนะนำชักชวนการจัดกิจกรรมต่าง ๆ เป็นครั้งคราว กฎ/ระเบียบที่ทางธนาคารกำหนดที่เห็นชัดเจนได้แก่ นโยบาย 5ส. การห้ามสูบบุหรี่ ดื่มสุราในเวลางาน แต่ไม่ใช่เหตุผลเพื่อสุขภาพของพนักงานโดยตรง ลักษณะองค์กรและโครงสร้างของธนาคารในด้านการดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพนั้น เป็นไปในลักษณะบนลงล่าง คือสำนักงานใหญ่ที่กรุงเทพฯ จะเป็นผู้วางนโยบายทุกด้าน ผู้บริหารสาขาจะเป็นผู้วางแผนทางการดำเนินงาน กำหนดนโยบายไปสู่การปฏิบัติ แต่ไม่ชัดกับสำนักงานใหญ่ อำนาจการตัดสินใจดำเนินงานด้านการส่งเสริมสุขภาพที่ต้องมีการลงทุนสูงจะต้องเสนอเรื่องให้สำนักงานใหญ่ตัดสินใจอนุมัติหรือไม่ก่อน สุขภาพของพนักงานส่วนใหญ่มี

ภาวะสุขภาพที่ดี อาจจะเนื่องมาจากลักษณะของการทำงาน ช่วงอายุของพนักงาน สิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อสุขภาพ ความสนใจเอาใจใส่สุขภาพส่วนตัวของพนักงานเอง ความสนใจเอาใจใส่แนะนำตักเตือนดูแลจากผู้บริหาร ถึงแม้จะสรุปไม่ได้ว่าภาวะสุขภาพของพนักงานที่ค่อนข้างดีนี้จะเกิดจากการดำเนินกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพของธนาคาร แต่เนื่องจากปัจจุบันธนาคารประสบกับภาวะเศรษฐกิจถดถอย ทำให้กิจกรรมส่งเสริมสุขภาพต่าง ๆ ที่เคยดำเนินการลดลง

พนักงานมีความรู้สึกเหมือนทำงานอยู่ในกล่องสี่เหลี่ยม การระบายอากาศไม่ค่อยดี เพราะมีกำแพงทึบถึง 3 ด้าน การออกแบบตัวอาคารถูกจัดส่งมาจากส่วนกลาง มีประตูทางออกแค่ทางเดียว ถ้าเกิดเหตุไฟไหม้ขึ้นจะเป็นปัญหามาก พนักงานส่วนใหญ่มีความเครียดจากการทำงานเพราะเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับตัวเลข มีความรับผิดชอบสูง ถ้าเกิดมีความผิดพลาดก็ต้องรับผิดชอบย้อนหลังถึงแม้เหตุการณ์จะเกิดขึ้นในอดีตที่ผ่านมา ก็ปีก็ตาม วิธีแก้ความเครียดของพนักงานบางคนคือการค้นหาสาเหตุและการเตรียมตัวเตรียมใจไว้รับเหตุการณ์ มองโลกในแง่ดี การบริหารการปกครองในเรื่องส่วนตัวของผู้บริหารและหน่วยงานค่อนข้างจะเป็นไปในลักษณะดี คือมีการปกครองดูแลเอาใจใส่พนักงานเหมือนกับการปกครองคนในครอบครัว มีการให้ความรักความอบอุ่นให้สิทธิพิเศษแก่พนักงานหลายประการ โดยภาพรวมพนักงานมีความผูกพันกับองค์กรดี

ส่วนที่ 3 มุมมองของผู้บริหารในการดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพ

ผู้บริหารมีความตระหนักถึงความสำคัญของสภาวะสุขภาพของพนักงานค่อนข้างดี มีความเข้าใจว่าถ้าภาวะสุขภาพของพนักงานทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจดีแล้ว ก็จะทำให้ความสามารถในการปฏิบัติงานดีไปด้วย และถือว่าพนักงานเป็นสมาชิกของสถาบันมีความผูกพัน ซึ่งกันและกัน ผู้บริหารมีจิตสำนึกที่ดีต่อการส่งเสริมสุขภาพของพนักงาน และชักจูงแนะนำให้พนักงานเข้าร่วมกิจกรรมการส่งเสริมสุขภาพ ผู้บริหารให้ความสำคัญและสนใจดูแลสิ่งแวดล้อม ทั้งภายในและภายนอกธนาคารให้เอื้ออำนวยต่อสุขภาพพนักงานและลูกค้าที่มาใช้บริการ และมองว่าการดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพแก่พนักงานเป็นเรื่องที่สำคัญและจำเป็นมาก เนื่องจากสภาวะสุขภาพของพนักงานทุกคนนั้นส่งผลโดยตรงต่อการทำงาน ถ้าพนักงานเกิดการเจ็บป่วย ย่อมทำให้พนักงานไม่สามารถปฏิบัติงาน

ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และในส่วนครอบครัวของพนักงานเองก็ย่อมได้รับผลกระทบด้วย ไม่ว่าจะเป็น

สุขภาพจิตของคนในครอบครัว ภาวะในเรื่องค่ารักษาพยาบาล รายได้ที่ขาดไปและเห็นว่าการป้องกัน

แก้ไขปัญหาสภาวะสุขภาพของพนักงานธนาคารที่ใช้การลงทุนต่ำ ก็คือการดำเนินการส่งเสริมสุขภาพ เพื่อให้สภาวะสุขภาพของพนักงานแข็งแรงเป็นการป้องกันการเจ็บป่วยที่จะก่อให้เกิดปัญหาตามมา โดยเฉพาะตัวผู้บริหารธนาคารเองที่ให้ความสำคัญต่อการดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพ ก็ได้ประพฤติปฏิบัติตัวเป็นตัวอย่างที่ดีแก่พนักงาน ให้ความสำคัญและใส่ใจดูแลสภาวะสุขภาพของตนเอง โดยการออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอตั้งแต่อายุยังน้อยจนถึงปัจจุบัน มีพฤติกรรมบริโภคที่ส่งเสริมสุขภาพ พร้อมทั้งชักชวนให้พนักงานเห็นความสำคัญและปฏิบัติตามแนวทางดังกล่าวข้างต้น

ส่วนที่ 4 รูปธรรมการดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพ พนักงานธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) สาขาประตูช้างเผือก จังหวัดเชียงใหม่

ที่ผ่านมาทางธนาคารเคยจัดกิจกรรมหรือการดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพโดยรวมให้พนักงานดำเนินกิจกรรมร่วมกัน แต่ไม่ค่อยประสบผลสำเร็จ แต่อย่างไรก็ตามการดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพก็ยังดำเนินไปอยู่ในส่วนของพนักงานบางกลุ่มเป็นการแสวงหากิจกรรมส่งเสริมสุขภาพโดยส่วนพนักงานเอง มีการรวมกลุ่มกันเป็นกลุ่มเล็ก ๆ ในพนักงานที่มีความต้องการกิจกรรมคล้ายกัน และมีเวลาว่างตรงกัน โดยไม่ขอรับการสนับสนุนจากธนาคารหรือองค์กรของรัฐ เพราะพนักงานมีความสามารถที่จะจัดหากิจกรรมและลงทุนเองได้ โดยพนักงานมีความคิดว่าเรื่องสุขภาพ เรื่องการดำเนินการส่งเสริมสุขภาพเป็นเรื่องเฉพาะตัว ใครทำได้ก็ได้รับประโยชน์ และผู้ได้รับประโยชน์ควรลงทุนเอง และเป็นการลงทุนที่น้อยแต่ได้รับประโยชน์มาก

กิจกรรมส่งเสริมสุขภาพที่หน่วยงานธนาคารดำเนินการได้แก่ การเดินแอโรบิคหลังเลิกงาน การแข่งขันกีฬา 4 สี การแข่งขันกีฬาภายนอกระหว่างต่างสาขา และระหว่างชมรมธนาคาร การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเสี่ยง ได้แก่ การสูบบุหรี่ ดื่มสุรา ปัจจุบันพนักงานส่วนน้อยที่ยังสูบบุหรี่อยู่ แต่ก็ทยอย

กันเล็กหรือพยายามลดอัตราการสูบบุหรี่ให้น้อยลง ส่วนการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ก็ลดน้อยลง จะมีเฉพาะช่วงวันสังสรรค์เท่านั้น ซึ่งก็เป็นไปตามภาวะเศรษฐกิจด้วย ธนาคารมีการจัดตั้งวงดนตรีของทางธนาคารให้พนักงานมีส่วนร่วม เช่น การเสริมสร้างความเข้มแข็งด้านจิตใจ ส่วนด้านคำรักษาพยาบาล เมื่อเกิดการเจ็บป่วยของพนักงาน ทางธนาคารก็ออกค่าใช้จ่ายให้เท่าที่จ่ายจริงและจำเป็น

ด้านการจัดสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อสุขภาพนั้น ทางธนาคารก็ได้พยายามจัดสิ่งแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกธนาคารให้ปลอดภัย น้าอยู่อาศัย มีการติดตั้งอุปกรณ์ดับเพลิง และร่วมกับสำนักงานแรงงานจังหวัดซ่อมแผนรับอุบัติเหตุปีละ 1 ครั้ง มีการติดตั้งแผ่นกรองแสงหน้าจอคอมพิวเตอร์ และกำหนดให้พนักงานธนาคารตรวจสุขภาพประจำปี มีการเชิญวิทยากรมาบรรยายให้ความรู้ด้านสุขภาพแก่พนักงานในธนาคาร มีการกำหนดนโยบาย 5 ส.

ส่วนที่ 5 จุดเริ่มต้นของการดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพของธนาคาร

การดำเนินงานด้านการส่งเสริมสุขภาพในธนาคารมีจุดเริ่มต้นมาจาก 2 ทางคือ ทางแรกจุดเริ่มต้นจากผู้บริหารธนาคารซึ่งโดยพื้นฐานของตัวผู้บริหารเอง มีความสนใจในการดูแลสุขภาพของตนเองเป็นอย่างดี โดยที่ผ่านมาผู้บริหารได้เน้นการดูแลสุขภาพโดยการออกกำลังกายมีพฤติกรรม การบริโภคที่ส่งเสริมสุขภาพ ตัวผู้บริหารเองมีความตระหนักถึงความสำคัญของการส่งเสริมสุขภาพเพื่อให้สภาพร่างกายแข็งแรง เป็นการป้องกันเพื่อไม่ให้เกิดการเจ็บป่วย

จุดเริ่มต้นทางที่สองคือ เกิดจากตัวพนักงานธนาคารเอง ซึ่งส่วนใหญ่จะตระหนักถึงความสำคัญของการดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพให้กับตัวเอง ประกอบกับทางธนาคารและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีข้อจำกัดในการให้การสนับสนุนการดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพ และพนักงานธนาคารมีศักยภาพในการที่จะแสวงหารูปแบบกิจกรรมการส่งเสริมสุขภาพและลงทุนเองได้ จึงเกิดการรวมกลุ่มกันเองในหมู่พนักงานที่มีความต้องการกิจกรรมคล้ายกัน และมีเวลาว่างตรงกัน ร่วมกันดำเนินกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพต่าง ๆ เช่น การนัดกันออกกำลังกาย โดยการเล่นกีฬาหลังเลิกงานแต่ละชนิด โดยเป็นไปในลักษณะของกลุ่มย่อย หรือโดยลำพังหรือกับครอบครัว โดยการดำเนินการส่งเสริมสุขภาพในลักษณะนี้ จะค่อนข้างยั่งยืน เนื่องจากเกิดความต้องการของตัวพนักงานเอง

การอภิปรายผล

จากข้อค้นพบที่ได้จากการศึกษาสถานการณ์การดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพในปัจจุบัน มุมมองของผู้บริหารธนาคารต่อการดำเนินงานด้านการส่งเสริมสุขภาพ รูปแบบการดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพและจุดเริ่มต้นของการดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพของธนาคารกรุงเทพจำกัด (มหาชน) สาขา ประจวบคีรีขันธ์ จังหวัดเชียงใหม่ ผู้วิจัยได้นำมาอภิปรายปรากฏการณ์ต่าง ๆ ได้ดังนี้

สถานการณ์การดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพ พบว่าพนักงานมีการออกกำลังกายและการส่งเสริมสมรรถภาพอยู่ในเกณฑ์ดี เนื่องจากพนักงานส่วนใหญ่ยังคงหาเวลาว่างหลังเลิกงานไปหาสถานที่ออกกำลังกายกันเอง ไม่ว่าจะเป็นการเดินแอโรบิค เดินวิ่ง วิ่งเพื่อสุขภาพ เล่นฟุตบอล กอล์ฟ ฯลฯ ตาม ความสนใจของแต่ละคน ถ้าพนักงานมีความชอบกีฬาประเภทเดียวกันก็จะชวนกันไปออกกำลังกาย ด้วยกัน โดยมีเหตุผลความสนใจต่างกัน เช่น ในกลุ่มผู้บริหารนอกเหนือจากการออกกำลังกายเพื่อสุขภาพแล้วยังหวังประโยชน์จากการได้สังคมกับกลุ่มผู้บริหารคนอื่นที่ชอบกีฬาออกกำลังกายประเภทเดียวกัน และถือเป็นการคลายความเครียดจากการทำงาน ในส่วนพนักงานที่อายุน้อยก็ถือการออกกำลังกายเป็นการควบคุมความอ้วน ลดน้ำหนัก และเป็นการพบปะสังสรรค์กับกลุ่มเพื่อนต่างที่ทำงาน และกลุ่มที่มีการออกกำลังกายน้อยส่วนมาก เป็นกลุ่มพนักงานที่มีครอบครัวหรือมีบุตรที่ยังไม่สามารถดูแลตัวเองได้จึงใช้เวลาหลังเลิกงานส่วนใหญ่ให้กับการดูแลครอบครัว จึงไม่ค่อยได้จัดเวลาในการออกกำลังกาย ด้านการควบคุมความเครียดพนักงานธนาคารอยู่ในเกณฑ์ดี เนื่องจากถึงแม้ว่าลักษณะงานของพนักงานธนาคารส่วนใหญ่จะต้องประสบกับปัญหาภาวะความเครียดจากการทำงานที่ต้องทำงานอยู่กับโต๊ะ ควบคุมตรวจสอบยอดเงินทำบัญชีตัวเลข และต้องรับผิดชอบค่อนข้างสูง ประกอบกับสถานการณ์ทางเศรษฐกิจในภาวะการณ์ปัจจุบัน ที่พนักงานต้องเผชิญกับความไม่มั่นใจในความมั่นคงของหน้าที่การงาน การต้องเพิ่มภาระร่วมกันในการต้องพยายามเพิ่มทุนลูกค้า และลดภาระค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานเพื่อรักษาสถาบันให้อยู่รอด เพื่อที่พนักงานจะได้มีงานทำ มีค่าตอบแทนต่อไป แต่พนักงานส่วนใหญ่ก็ยังมีการจัดการควบคุมความเครียดที่เกิดขึ้นได้ โดยมีวิธีการจัดการที่แตกต่างกันออกไปตามความสะดวก และความต้องการของแต่ละคน เช่น การออกกำลังกาย การ

พูดคุยปรึกษาหารือกับคนในครอบครัว เพื่อนร่วมงาน ร่วมสถานการณ์เดียวกัน การหากิจกรรม นันทนาการหลังเลิกงาน การพักผ่อน ดูภาพยนตร์ โทรทัศน์ ฟังเพลง หรือแม้แต่การใช้เวลากับคนใน ครอบครัว คือพนักงานสามารถหากิจกรรมวิธีการที่ทำแล้วไม่ต้องใช้ความคิดมาก สบายใจ สามารถลด ความเครียดจากการทำงานได้ ด้านการพักผ่อนนอนหลับ พนักงานธนาคารอยู่ในเกณฑ์ดีมากเนื่องจาก พนักงานธนาคารส่วนใหญ่มีเวลานอนหรือพักผ่อนในแต่ละวันไม่ต่ำกว่า 6 ชั่วโมง เพื่อที่จะได้ สามารถทำงานในวันต่อไปได้อย่างเต็มที่ ไม่อ่อนเพลียหรือง่วงนอนจนอาจจะทำให้เกิดความผิดพลาด เสียหายในการทำงานได้ จะมีเฉพาะบางวันและพนักงานบางกลุ่มเท่านั้นที่จะไปเที่ยวกับเพื่อนหลังเลิก งาน ทำให้นอนดึก แต่จะเป็นเฉพาะวันสุดสัปดาห์หรือวันหยุดของทางธนาคาร ส่วนด้านการสูบบุหรี่ ดื่มชากาแฟ เครื่องดื่มชูกำลัง แอลกอฮอล์และสารเสพติดก็อยู่ในเกณฑ์ดีมาก ทั้งนี้เนื่องจากพนักงาน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง การทำงานไม่ต้องใช้แรงงานมาก พนักงานมีความรู้และตระหนักถึงโทษของ การใช้สารเสพติดจำพวกนี้ดีพอ ความไม่ชอบอยู่แล้ว และสังคมไม่มี ค่านิยมที่จะบริโภค จะมีบ้างที่ พนักงานธนาคารดื่มเหล้าสูบบุหรี่ แต่เป็นกลุ่มน้อย ส่วนมากเป็นพนักงานชายและไม่บริโภคเป็นประจำ ส่วนเครื่องดื่ม ชา กาแฟ และน้ำอัดลมก็มีพนักงานบางส่วนเท่านั้นที่บริโภคเป็นประจำ ส่วนใหญ่จะ บริโภคเป็นบางครั้ง ด้านพฤติกรรมสุขภาพในการทำงานของพนักงานธนาคารอยู่ในเกณฑ์ดี เนื่องจาก ลักษณะการทำงานของพนักงานส่วนใหญ่ไม่ค่อยมีความเสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุมากนัก และ พนักงานก็ให้ความระมัดระวังในการทำงานดี ไม่ว่าจะเป็นการหยุดหรือทำงานเมื่อมีอาการไม่สบาย หรือป่วย ด้านการดูแลสุขภาพตนเองของพนักงานอยู่ในเกณฑ์ดี เนื่องจากส่วนใหญ่ให้ความสำคัญต่อ ภาวะสุขภาพของตนเอง กลัวว่าถ้าสุขภาพไม่ดีจะส่งผลต่อการทำงานได้ มีการตรวจเช็คสุขภาพประจา ปี มีการหาความรู้เกี่ยวกับการดูแลตนเองให้มีสุขภาพที่ดี เมื่อเกิดการเจ็บป่วยสามารถปฏิบัติตัวได้ ถูกต้อง และมีคนคอยดูแลรักษา เช่น ญาติ ครอบครัว หรือเพื่อน ด้านพฤติกรรมสุขภาพจิตอยู่ในเกณฑ์ ดีมาก เนื่องจากพนักงานส่วนใหญ่มีวิธีการจัดการเมื่อเกิดความเครียด จึงทำให้ลดภาวะความเครียด ได้มาก และพนักงานส่วนใหญ่ไม่ค่อยมีปัญหาด้านครอบครัว และสถานที่ทำงานก็ค่อนข้างสะอาดน่า อยู่

ด้านสภาพการทำงานที่คำนึงถึงความปลอดภัย ถูกสุขลักษณะสุขภาพของพนักงาน จากการศึกษาครั้งนี้พบว่า ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) สาขาประตูช้างเผือก ได้มีการกำหนดนโยบายด้านความปลอดภัย แต่ไม่ได้ดำเนินการอย่างจริงจัง ในด้านการดูแลสภาพแวดล้อมในการทำงานเป็นไปในลักษณะเช่นเดียวกับการกำหนดนโยบายคือ ธนาคารมีการดูแลสภาพแวดล้อมในการทำงาน แต่ไม่ได้ดำเนินการอย่างจริงจัง สำหรับการฝึกอบรมเรื่องความปลอดภัยในการทำงานและการฝึกอบรมการใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตราย พบว่าไม่ถึงร้อยละ 50 ของพนักงานที่ได้รับการอบรมในเรื่องนี้ และพบว่าพนักงานธนาคารร้อยละ 62.1 ที่ไม่ใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายขณะทำงาน ซึ่งอาจจะเนื่องมาจากอุปกรณ์เครื่องมือ เครื่องใช้ในการป้องกันอันตรายขณะทำงานนั้นมีแต่ไม่พอใช้ อย่างไรก็ตามพบว่าพนักงานธนาคารนั้นพอใจกับสภาพการทำงานในขณะนี้สูงถึงร้อยละ 70.7

ในเรื่องการส่งเสริมสุขภาพของพนักงานธนาคาร ทางธนาคารได้มีกิจกรรมในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การจัดการแข่งขันกีฬาระหว่างสาขา การจัดกิจกรรมเดินแอโรบิคหลังเลิกงาน โดยเชิญครูสอนเดินแอโรบิคมาสอนที่ธนาคาร การออกกำลังกายแบบจ๊ิง การวิ่งเพื่อสุขภาพ ถึงแม้ว่าบางกิจกรรมที่ทางธนาคารได้เป็นผู้ริเริ่มนั้นได้ล้มเลิกไปแล้ว เนื่องจากพนักงานมีเวลาว่างไม่ตรงกัน แต่พนักงานที่มีความต้องการส่งเสริมสุขภาพที่คล้ายกันได้รวมกลุ่มกันไปดำเนินกิจกรรมนอกธนาคารอย่างต่อเนื่อง

เมื่อพิจารณาในเรื่องของสภาพสถานที่ทำงาน พบว่าการออกแบบตัวอาคารของธนาคารถูกจัดส่งมาจากส่วนกลาง คือจากกรุงเทพมหานคร เป็นอาคาร 4 ชั้นภายในติดเครื่องปรับอากาศทุกชั้น จากการสัมภาษณ์พนักงานธนาคารให้ความเห็นว่า "การทำงานภายในธนาคารนี้เหมือนทำงานในกล่องสี่เหลี่ยม" เรื่องนี้ถือเป็นเรื่องสำคัญคือ ถ้าหากกระแสไฟฟ้าดับ จะส่งผลกระทบต่อการทำงานมากเนื่องจากตัวอาคารเป็นกำแพงทึบทั้ง 3 ด้าน อีกทั้งเครื่องสำรองไฟฟ้าจะมีเฉพาะในส่วนบริการลูกค้าชั้น 1 ชั้น 2 เท่านั้น และการระบายอากาศจะไม่ดี ไม่สามารถทำงานได้

อย่างไรก็ตามธนาคารได้กำหนดนโยบาย 5 ส. ซึ่งเป็นนโยบายที่ส่งเสริมให้พนักงานทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และป้องกันการเกิดอุบัติเหตุอันตรายจากการทำงานและทำให้สภาพแวดล้อมน่าอยู่ซึ่งได้แก่ สะสาง คือ การขจัดของที่ไม่ต้องการทิ้ง สะดวก คือ การจัดวางสิ่งของที่ต้องการใช้ให้เป็นระบบและสามารถหยิบมาใช้งานได้ทันที สะอาด คือ การตรวจเช็คทำความสะอาดเครื่องจักร อุปกรณ์

สถานที่ทำงานเพื่อจัดข้อบกพร่องเรื่องต่างๆ และดูแลบำรุงรักษา สุขลักษณะคือ การดูแลสถานที่ทำงานให้สะอาดเพิ่มสุขอนามัยและความตา และสุดท้ายการสร้างนิสัยคือ การสร้างสังคมที่มีวินัยและปฏิบัติตามกฎระเบียบอย่างเคร่งครัด

อาจสรุปได้ว่า ผู้บริหารมีความตระหนักในเรื่องความปลอดภัยในการทำงาน การดูแลสภาพสิ่งแวดล้อมให้ถูกสุขลักษณะ อีกทั้งยังคำนึงถึงสุขภาพของพนักงาน แต่ยังมีได้ดำเนินการอย่างจริงจังมากนัก ในส่วนของพนักงานเอง ยังให้ความสนใจในสภาวะสุขภาพของตนเองน้อยอยู่เห็นได้จากกิจกรรมด้านการส่งเสริมสุขภาพที่ทางธนาคารจัดให้ไม่บรรลุผลสำเร็จ

บทบาทภาครัฐมีหน่วยงานแรงงานจังหวัดเข้ามาให้ความช่วยเหลือดูแลเกี่ยวกับการควบคุมอัคคีภัย โดยระบุให้มีการซ้อมแผนป้องกันและควบคุมอัคคีภัยปีละ 1 ครั้ง มีการเชิญพนักงานไปอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการใช้เครื่องมือดับเพลิง ทั้งนี้เนื่องมาจากไม่มีหน่วยงานของภาครัฐใด ที่มีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรงต่อการส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพในธนาคาร และหรือภาครัฐมองว่าธุรกิจธนาคารมีศักยภาพสูง มีความสามารถที่จะจัดหาและลงทุนด้านการดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพเองได้ ในเรื่องจิตสำนึกของพนักงานเองก็มองว่าในภาวะปกติยังสามารถทำงานได้ไม่เกิดการเจ็บป่วยก็ถือว่าสุขภาพของตนเองดีอยู่แล้ว จึงทำให้มีความสนใจในการส่งเสริมสุขภาพไม่มากเท่าที่ควร ความต้องการกิจกรรม ด้านการส่งเสริมสุขภาพที่จัดขึ้นโดยธนาคารจึงมีน้อย เนื่องจากพนักงานมีความต้องการรูปแบบ กิจกรรมที่แตกต่างกัน มีเวลาว่างไม่ตรงกัน มีภาระหน้าที่ที่ต้องรับผิดชอบแตกต่างกัน ตามวัย สถานภาพ และลักษณะงาน ด้านนโยบาย กฎ/ระเบียบนั้นผู้รับผิดชอบคือผู้บริหารธนาคารไม่ได้มีการกำหนดนโยบายที่ชัดเจนด้านการส่งเสริมสุขภาพ ถึงแม้จะมีแนวคิด มีจิตสำนึกที่ดีต่อการส่งเสริมสุขภาพของพนักงาน เนื่องจากธุรกิจธนาคารเป็นสถาบันทางการเงิน ผู้บริหารจึงต้องให้ความสำคัญต่อเวลาของการทำงานมากกว่า ประกอบกับสถานที่ของธนาคารก็ไม่เอื้อต่อการดำเนินงาน และการดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพต่างๆ ที่ต้องใช้งบประมาณดำเนินการนั้น ทางสาขาไม่สามารถตัดสินใจอนุมัติเองได้ ต้องส่งเรื่องไปยังสำนักงานใหญ่ที่กรุงเทพฯ อนุมัติก่อน แต่ธนาคารไม่ได้ปิดกั้นข้อเสนอของพนักงาน โดยพนักงานสามารถเสนอข้อคิดเห็นความต้องการกิจกรรม หรือการดำเนินงานด้านการส่งเสริมสุขภาพได้ แต่ที่ผ่านมาพนักงานธนาคารเองไม่ค่อยจะได้เสนอความต้องการจาก

ธนาคารมากนัก เนื่องจากพนักงานเข้าใจถึงสภาพการณ์ธนาคารที่กำลังประสบกับภาวะวิกฤติทางเศรษฐกิจ และเห็นว่าการส่งเสริมสุขภาพเป็นเรื่องส่วนตัวหรือกลุ่มย่อยที่สามารถดำเนินการเองนอกเวลาสถานที่ธนาคารได้ ด้านความคิดเห็นของพนักงานในการจัดสภาพแวดล้อมในการทำงานเองธนาคารก็เช่นเดียวกัน ถึงแม้จะมีการปรับปรุงการดำเนินงานด้านนี้จะน้อย แต่พนักงานธนาคารก็มีความพอใจ เนื่องจากสภาพการทำงานที่เป็นอยู่ก็ไม่มีความเสี่ยงอะไรมาก ประกอบกับการจัดสภาพแวดล้อมเดิมที่ดีอยู่แล้ว และพนักงานได้รับค่าจ้าง ค่าตอบแทน สิทธิประโยชน์ต่าง ๆ จากทางธนาคารมาก จึงทำให้พนักงานมีความพึงพอใจกับสภาพที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน

มุมมองของผู้บริหารในการดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพ ผู้บริหารธนาคารมีความตระหนักถึงความสำคัญของสภาวะสุขภาพของพนักงานงานค่อนข้างดี มีความเข้าใจว่า ถ้าภาวะสุขภาพของพนักงานทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจดีแล้ว ก็จะทำให้ความสามารถในการปฏิบัติงานดีไปด้วย และถือว่าพนักงานเป็นสมาชิกของสถาบันมีความผูกพันซึ่งกันและกัน ผู้บริหารมีจิตสำนึกที่ดีต่อการส่งเสริมสุขภาพ และมองว่าสภาวะสุขภาพของพนักงานทุกคนนั้นส่งผลโดยตรงต่อการทำงาน ถ้าพนักงานมีการเจ็บป่วยย่อมทำให้พนักงานไม่สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ อาจเกิดข้อบกพร่องในการทำงาน ซึ่งจากการที่ผู้บริหารมีมุมมองดังกล่าวนี้ส่งผลต่อหน่วยงานคือ ผู้บริหารได้พยายามจัดกิจกรรม การดำเนินการส่งเสริมสุขภาพให้แก่พนักงานธนาคารในรูปแบบต่าง ๆ ดังกล่าวข้างต้น ถึงแม้จะประสบกับปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงาน ผู้บริหารก็ได้ชี้แนะ ชักชวนให้พนักงานดำเนินกิจกรรมการส่งเสริมสุขภาพด้วยตนเอง ซึ่งได้ผลในระดับเป็นที่น่าพอใจคือเกิดการรวมกลุ่ม และมีการดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพภายในหมู่พนักงานเอง ซึ่งการที่ผู้บริหารมีมุมมองเช่นนั้น เนื่องมาจากความคิดเจตคติส่วนตัวของผู้บริหารในเรื่องการส่งเสริมสุขภาพนั้นมีพื้นฐานมาตั้งแต่ผู้บริหารมีอายุไม่มากอยู่แล้ว ประกอบกับผู้บริหารนำการดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพมาเปรียบเทียบกับผลได้ผลเสีย การคุ้มทุนในการลงทุนงานด้านการส่งเสริมสุขภาพ ผลเสียที่จะเกิดขึ้นแก่ธนาคารต่อพนักงานเอง หากสภาวะสุขภาพของพนักงานไม่ดีเกิดการเจ็บป่วย ว่าการลงทุนด้านการส่งเสริมสุขภาพเป็นการลงทุนที่น้อยแต่ได้ผลในระยะยาว

รูปธรรมการดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพในธนาคาร พบว่าแบ่งได้เป็น 2 ส่วนคือ รูปธรรมที่เกิดขึ้นจากการกำหนดกิจกรรมโดยองค์กร คือทางธนาคารหรือผู้บริหาร เช่น การจัดกิจกรรม กีฬา การจัดนิทรรศการ อบรมให้ความรู้ ปรับปรุงสภาพแวดล้อมในการทำงาน การปรับเปลี่ยน พฤติกรรมเสี่ยงต่างๆ ซึ่งกิจกรรมต่างๆ ที่กำหนดขึ้นโดยธนาคารนั้นก็ส่งผลต่อการส่งเสริมสุขภาพของ พนักงานให้มีภาวะสุขภาพดีขึ้น ทั้งทางด้านร่างกายและด้านจิตใจที่เห็นได้ชัดจากการที่พนักงานส่วนใหญ่มีความพึงพอใจในสถานการณ์การทำงาน พอใจในการจัดกิจกรรมส่งเสริมต่างๆ ที่ทางธนาคารจัดให้ ถึงแม้จะสรุปไม่ได้ว่าพนักงานมีสุขภาพดีจากการดำเนินกิจกรรมต่างๆ เหล่านี้หรือไม่ ซึ่งคงจะต้องเป็นข้อ พิสูจน์ในระยะยาว แต่ทางด้านจิตใจแล้วจะเห็นได้ชัด ในส่วนที่รูปธรรมที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงาน ส่งเสริมสุขภาพให้กับตนเองของพนักงาน ไม่ว่าจะเป็นการรวมกลุ่มกันหรือดำเนินการโดยลำพังหรือ ร่วมกับครอบครัว กิจกรรมเหล่านี้จะไม่ได้ถูกกำหนดโดยองค์กรหรือธนาคารแต่การแนะนำชักชวนของผู้ บริหารธนาคารก็อาจมีผลต่อการดำเนินงานดังกล่าว ที่จะทำให้พนักงานมีความตระหนักถึงความ สำคัญของสภาวะสุขภาพของตนเอง มีการส่งเสริมสุขภาพของตนเองโดยไม่รอรับการสนับสนุนจาก ธนาคารหรือองค์กรของรัฐ โดยการหาหนทางออกกำลังกาย ใช้กีฬาประเภทต่างๆ และการลดพฤติ กรรมเสี่ยง ได้แก่ การดื่มสุรา สูบบุหรี่ เป็นต้น และในการที่พนักงานไม่ต้องรอการสนับสนุนจากองค์กร หรือหน่วยงานของรัฐนั่นเอง ทำให้เกิดรูปแบบกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพที่หลากหลายแตกต่างกัน และ เหตุผลในการเลือกกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพที่แตกต่างกันนั้นก็เนื่องจาก ความต้องการ พื้นฐาน เวลา ว่าง ลักษณะงาน ความสามารถในการลงทุนเพื่อทำกิจกรรมของพนักงานมีความแตกต่างกันนั่นเอง

จากการแสดงพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพดังกล่าวข้างต้น ส่งผลให้พนักงานธนาคารส่วนใหญ่ ประเมินสภาวะสุขภาพของตนเองอยู่ในเกณฑ์ดีพอใช้ ไม่ว่าจะเป็นด้านประสิทธิภาพในการทำงานของ ร่างกาย ด้านสถานภาพทางอารมณ์ ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม ด้านความคิดและความสามารถในการ ทำงาน ด้านการรับรู้สภาวะสุขภาพ โดยประเมินด้านความสัมพันธ์ทางสังคมให้คะแนนเฉลี่ยสูงที่สุด รองลงมาคือด้านความคิดและความสามารถในการทำงาน แต่ทางด้านสถานภาพทางเศรษฐกิจได้ รับการประเมินให้อยู่ในเกณฑ์ปานกลางด้านเดียว ทั้งนี้ เนื่องจากการประเมินด้วยตัวของพนักงาน เอง พนักงานส่วนใหญ่ยังมีความคิดว่าสภาวะสุขภาพที่ดีคือการไม่เจ็บป่วย การที่สามารถปฏิบัติภาระ

กิจประจำวัน การทำงานตามปกติได้ และให้ความสำคัญต่อหน้าที่การงานมาก ความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน ความสัมพันธ์ทางสังคมของตนเองและด้านความคิดของความสามารถในการทำงานอยู่ในเกณฑ์ดีกว่าคนอื่น ส่วนที่ประเมินสถานะทางเศรษฐกิจอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง เนื่องจากปัจจุบันประเทศไทยประสบกับปัญหาภาวะวิกฤติทางเศรษฐกิจ และส่งผลกระทบโดยตรงต่อสถาบันการเงิน การธนาคาร ซึ่งทำให้พนักงานเกิดความไม่มั่นใจต่อความมั่นคงในหน้าที่การงาน และผลประโยชน์สิทธิประโยชน์ ค่าตอบแทนจากที่เคยได้รับก่อนภาวะวิกฤติทางเศรษฐกิจก็ต้องถูกตัดทอนให้ลดน้อยลงเพื่อความอยู่รอดขององค์กร จึงทำให้พนักงานประเมินด้านสถานภาพทางเศรษฐกิจอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง

จุดเริ่มต้นของการดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพของธนาคาร ดังที่ได้กล่าวแล้วว่าการดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพในธนาคารแห่งนี้ มีจุดเริ่มต้นมาจาก 2 ทางคือ ทางแรก จุดเริ่มจากผู้บริหารธนาคารเป็นผู้กำหนดจัดกิจกรรมให้แนวนโยบาย การจัดสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อสุขภาพของพนักงาน จัดกิจกรรมกีฬา จัดนิทรรศการ อบรมให้ความรู้ ที่เป็นเช่นนั้นเพราะไม่มีองค์กรหรือหน่วยงานของรัฐใดที่มีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรง ที่จะเข้าไปให้การสนับสนุนการดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพในธุรกิจธนาคาร ประกอบกับพื้นฐานของตัวผู้บริหารเองเป็นผู้ที่มีความสนใจ ตระหนักถึงความสำคัญของการดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพ ทั้งแก่ตนเองและพนักงานธนาคาร โดยจะเห็นได้จากที่ผ่านมาผู้บริหารเป็นผู้ที่ดูแลสุขภาพ โดยการจัดทำเวลาว่างออกกำลังกายทุกวัน การเล่นกีฬาประเภทต่างๆ ตั้งแต่ในวัยหนุ่มจนถึงปัจจุบัน ซึ่งเป็นช่วงผู้สูงอายุแล้วยังคงออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอ การมีพฤติกรรมการบริโภคที่ส่งเสริมสุขภาพ เพื่อให้สภาวะร่างกายแข็งแรง มีสมรรถภาพสมควรแก่วัย ไม่เกิดการเจ็บป่วย เพราะทราบถึงปัญหาภาระที่จะตามมามากมายหลังการเจ็บป่วยที่จะส่งผลกระทบต่อการทำงาน ครอบครัว ภาระทางเศรษฐกิจ และการสูญเสียโอกาสต่าง ๆ และเป็นการเตรียมความพร้อมของร่างกายก่อนเข้าสู่วัยผู้สูงอายุ ที่สมรรถภาพร่างกายจะเสื่อมลงไปตามวัย ให้สามารถดำเนินชีวิตอย่างปกติสุขตามสมควรแก่วัย หรือสมรรถภาพร่างกายเสื่อมเร็วกว่าวัยอันควรจะเป็น และตัวผู้บริหารเองมองว่าการลงทุนด้านการส่งเสริมสุขภาพร่างกายให้แข็งแรงนั้น เทียบไม่ได้เลยกับการที่จะต้องสูญเสียค่ารักษาพยาบาล ความสามารถในการปฏิบัติงาน เวลา โอกาส ผลผลิต ประสิทธิภาพของการทำงานที่จะต้องสูญเสียไป

จากการเจ็บป่วย ดังนั้นผู้บริหารจึงนำแนวความคิดนี้ไปสู่จุดเริ่มต้นของการดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพในธนาคาร

ในทางที่สองประเด็นจุดเริ่มต้นของการดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพที่เกิดจากตัวพนักงานเอง มีการรวมตัวกันเป็นกลุ่มย่อยจัดกิจกรรมการส่งเสริมสุขภาพ โดยเน้นที่การออกกำลังกาย เล่นกีฬา ประเภทต่างๆ เช่น การวิ่งเพื่อสุขภาพ บาสเก็ตบอล ฟุตบอล เต้นแอโรบิค กอล์ฟ การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเสี่ยง ลดการสูบบุหรี่ ดื่มสุรา โดยการหาแนวร่วมที่มีความคิดเห็นคล้าย ๆ กัน มีเวลาว่างตรงกัน มีความต้องการรูปแบบกิจกรรมเหมือนกัน หรือไม่ก็ดำเนินกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพกับครอบครัว เพื่อนบ้าน บุคคลภายนอกธนาคาร เช่นกลุ่มเพื่อนเก่า ชมรม สโมสรกีฬา หรือแม้แต่โดยลำพังก็ตาม ที่เป็นเช่นนี้ก็เนื่องจากผู้บริหารให้คำแนะนำชักชวน ประพฤติตัวเป็นตัวอย่างที่ดีและตัวพนักงานเองก็ตระหนักถึงความสำคัญของการดำเนินการส่งเสริมสุขภาพ ให้ร่างกายสมบูรณ์ แข็งแรง ไม่เจ็บป่วย ด้วยสาเหตุอันไม่สมควร มีสมรรถภาพกายสมควรแก่วัย ดังจะเห็นได้จากการสอบถามและสนทนากลุ่มกับพนักงาน แต่ กิจกรรมการส่งเสริมสุขภาพที่ทางธนาคารจัดขึ้นนั้นไม่สอดคล้องตอบสนองต่อความต้องการ ความพร้อมของพนักงานทุกคนโดยส่วนรวมได้ ประกอบกับทางธนาคารเองก็ประสบกับภาวะเศรษฐกิจถดถอย ซึ่งทำให้การให้ความสำคัญและการลงทุนด้านการส่งเสริมสุขภาพน้อยลงไปด้วย ซึ่งพนักงานก็มีความเข้าใจในภาวะการณั้ จึงไม่ได้รอการสนับสนุนจากทางธนาคาร ทำให้เกิดการลงทุนด้านการส่งเสริมสุขภาพ การรวมตัวกันดำเนินกิจกรรมเอง เพราะพนักงานมีศักยภาพในการลงทุนเอง และมีความพร้อมในการดำเนินงาน ความต้องการกิจกรรมที่หลากหลายและแตกต่างกันโดยพื้นฐานแต่ละบุคคล จึงเป็นจุดเริ่มต้นของการดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพในแนวทางที่สองขึ้นมา

ภาพรวมของการดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพในสถานประกอบการที่เป็นกรณีศึกษา โดยอาศัยกรอบยุทธศาสตร์ของกฎบัตรออกดดาวาซึ่งประกอบด้วย การมีนโยบาย การสร้างสิ่งแวดล้อม การเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน การพัฒนาทักษะส่วนบุคคล การปรับเปลี่ยนบริการสุขภาพ ผู้บริหารมีแนวคิดแต่ไม่ได้ผลักดันให้เป็นที่ล่งรู้แก่พนักงานอย่างเป็นทางการเป็นกิจลักษณะในรูปแบบต่างๆเช่นการทำเป็นเอกสาร การประชาสัมพันธ์ แผ่นพับแนะนำธนาคาร ฯลฯ ในเรื่องสิ่งแวดล้อมมีความพยายามที่จะปรับปรุงให้เป็นที่ทำงานที่น่าอยู่แต่มีข้อจำกัดเรื่องสถานที่และโครงสร้างอาคารทำให้ยังไม่สามารถที่

จะทำอะไรได้มาก ส่วนการเสริมสร้างความเข้มแข็งในกับชุมชนนั้น เนื่องจากธนาคารตั้งอยู่ในเขตเมือง ซึ่งชุมชนมีความหลากหลายและไม่แน่นอนกระชับ ทำให้ธนาคารไม่สามารถจะมีภาพที่ชัดเจนของกลุ่มเป้าหมายที่เป็นชุมชนได้ ในอีกแง่หนึ่งก็คือชุมชนภายในองค์กรเองซึ่งได้แก่กลุ่มและชมรมต่างๆที่พนักงานจัดขึ้นเพื่อดำเนินกิจกรรมที่เกี่ยวกับการส่งเสริมสุขภาพ ในแง่นี้พอจะมองเห็นอยู่บ้างว่ากลุ่มต่างๆ เช่น กลุ่มเล่นกอล์ฟ เต้นแอโรบิค ฟุตบอล ฯลฯ ซึ่งพนักงานต้องลงทุนเอง หาสถานที่ และอุปกรณ์เอง ฯลฯ อาจเป็นเพราะว่าพนักงานมีศักยภาพที่จะลงทุนได้เองซึ่งก็ถือว่าเป็นจุดแข็งที่สำคัญ แม้กระนั้นก็ตามธนาคารเองอาจยื่นมือเข้าไปเกื้อหนุนได้ อย่างน้อยที่สุดก็ในแง่กำลังใจ (Moral Support) เช่น การเข้าร่วมของฝ่ายบริหารในกิจกรรมเหล่านั้น เป็นต้น ในเรื่องการพัฒนาทักษะส่วนบุคคลนั้นได้มีการเชิญวิทยากรมาให้การอบรมบ้างในบางครั้ง เช่น ผู้เชี่ยวชาญทางด้านสุขภาพตามประเด็นเกี่ยวกับโรคที่ได้รับความสนใจ หรือ การเชิญพนักงานดับเพลิงมาสาธิตการใช้เครื่องมือดับเพลิงและซ้อมแผนรับสถานการณ์จริงที่อาจเกิดขึ้น ซึ่งเป็นความรู้และทักษะที่เพิ่มพูนให้แก่พนักงานได้ในระดับหนึ่ง และสุดท้ายเกี่ยวกับเรื่องการปรับเปลี่ยนบริการด้านส่งเสริมสุขภาพนั้นยังดำเนินการอยู่ในรูปแบบที่เคยทำกันมาเช่น การตรวจสุขภาพประจำปี หรือการให้สวัสดิการด้านการรักษาพยาบาล ผู้บริหารเองตระหนักดีว่าความเจ็บป่วยที่เกิดขึ้นทำให้เกิดการสูญเสียแก่ธนาคารมากกว่าการป้องกันโดยการลงทุนด้านส่งเสริมสุขภาพแต่ก็ไม่มีรูปธรรมอะไรที่ชัดเจนในการแก้ปัญหา

สำหรับกรอบคิดที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ (หน้า 56) ได้แบ่งเป็นบทบาทของผู้มีส่วนได้เสีย คือ รัฐ สถานประกอบการ และลูกจ้าง จะเห็นว่ารัฐเองได้ออกกฎหมายและนโยบายต่างๆที่เกี่ยวกับสุขภาพทั้งยังได้บรรจุไว้ในแผนพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติในฉบับล่าสุด รวมทั้งกำลังร่างพระราชบัญญัติสาธารณสุขฉบับใหม่ด้วย จึงเท่ากับว่าสังคมไทยมีกรอบเกี่ยวกับนโยบายในส่วนของรัฐอยู่แล้วระดับหนึ่ง ซึ่งจะเพียงพอในการตั้งกรอบนโยบายของสถานประกอบการได้บ้าง แต่เนื่องจากนโยบายสาธารณสุขของชาติมิได้โยงเรื่องของต้นทุนหรือผลประโยชน์เชิงธุรกิจไว้เป็นประเด็นอย่างชัดเจน ทำให้นักธุรกิจยังลังเลที่จะลงทุนในด้านนี้ ส่วนพนักงานเองส่วนหนึ่งก็เริ่มเห็นความสำคัญของการดูแลสุขภาพของตนเองแต่ยังไม่ชัดเจนเป็นรูปธรรมว่าจะช่วยให้เกิดผลประโยชน์แก่ตนได้อย่างไร จึงยังไม่ริเริ่มกิจกรรมที่มีเป้าหมายหลักเพื่อการส่งเสริมสุขภาพโดยตรง การรวมกลุ่มเล่นกอล์ฟก็เพื่อ

ความสัมพันธ์ทางสังคมและธุรกิจมากกว่าเพื่อสุขภาพ การเดินแอโรบิคซึ่งสมาชิกกลุ่มส่วนใหญ่เป็นสตรีก็มุ่งเพื่อรูปร่างที่ได้สัดส่วนมากกว่าสุขภาพ จึงจำเป็นอย่างที่จะต้องมีการฝึกอบรมหรือเครือข่ายการส่งเสริมสุขภาพที่จะช่วยกระตุ้นให้สุขภาพเป็นเป้าหมายที่สำคัญของกิจกรรมซึ่งอาจมีรูปแบบอื่นๆที่พลิกแพลงตามมาได้

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. จากข้อค้นพบด้านสถานการณ์การดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพในปัจจุบันของธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) สาขาประตูช้างเผือก จังหวัดเชียงใหม่ ว่ามีการดำเนินกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพอยู่บ้าง แต่ควรจะให้พนักงานได้เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานทุกขั้นตอน ตั้งแต่เริ่มคิด วางแผนการดำเนินงาน มีการกำหนดนโยบายให้ชัดเจน ร่วมกันปลูกจิตสำนึก และค้นหากิจกรรมส่งเสริมสุขภาพที่หลากหลายและสามารถตอบสนองความต้องการของพนักงานได้ทุกกลุ่ม โดยธนาคารจะเป็นผู้ให้การสนับสนุนและพนักงานเป็นผู้ดำเนินกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพเอง
2. จากข้อค้นพบด้านมุมมองของผู้บริหารพบว่า ผู้บริหารมีความตระหนักถึงความสำคัญของสภาวะสุขภาพของพนักงานค่อนข้างดี และมีเจตคติที่ดีมากต่อการดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพของพนักงานธนาคาร พนักงานธนาคารจะใช้โอกาสและประโยชน์จากผู้บริหารที่มีแนวคิดมุมมองที่ดีอยู่แล้วเพื่อจะเอื้อให้เกิดประโยชน์ต่อการจัดกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพ นำไปสู่การดำเนินงานอย่างเป็นรูปธรรมต่อไป
3. จากการที่พบจุดเริ่มต้นที่มีการดำเนินกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพ โดยเริ่มจากแนวคิดของผู้บริหาร และจุดเริ่มต้นที่เกิดจากการรวมกลุ่มกันดำเนินกิจกรรมของพนักงานบางส่วนนั้น แต่ยังคงมีพนักงานอีกส่วนที่มีแนวคิด แต่ยังไม่ได้เข้ามามีส่วนร่วมคิดร่วมดำเนินกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพเท่าที่ควร ดังนั้นธนาคารควรมีการส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพในเชิงรุก เพื่อสร้างเจตคติที่ดี และความตระหนักถึงความสำคัญของการดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพอันจะยังผลให้พนักงานเข้ามามีส่วนร่วมคิดร่วมดำเนินกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพในองค์กร

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. นักศึกษาที่กำลังทำวิจัยเพื่อวิทยานิพนธ์หากทำงานอยู่และต้องเข้ารายตัวหลังจากจบกระบวนการวิชาต่างๆแล้วเหลือเพียงการวิจัยจะต้องบริหารเวลาให้มีประสิทธิภาพเพื่อให้งานวิจัยเสร็จตามกำหนดในขณะเดียวกันก็ไม่ทำให้การปฏิบัติงานในหน้าที่บกพร่อง
2. สำหรับนักศึกษาที่ต้องการรับการทุนการวิจัยจะต้องศึกษาเงื่อนไขของทุนให้ถ่องแท้และแน่ใจว่าตรงกับความสนใจของนักศึกษาก่อน หลังจากได้รับการพิจารณาให้ได้รับทุนแล้ว ควรจะต้องมีการทำความเข้าใจในบันทึกสัญญาเพื่อการอ้างอิง (Term of Reference) และทำการวางแผนขั้นตอนต่างๆส่งให้เจ้าของทุนตรวจสอบหนึ่งขั้นก่อนว่านักวิจัยมีความเข้าใจในความคาดหวังของทุนตรงกับผู้ให้ทุน หลังจากได้รับการเห็นชอบแล้วจึงค่อยดำเนินการ ทั้งนี้เพื่อจะได้ไม่ต้องไปปรับเปลี่ยนกลางกระบวนการซึ่งจะทำให้เสียเวลามาก
3. สำหรับนักศึกษาที่วางแผนจะกลับเข้าปฏิบัติหน้าที่หลังจากจบกระบวนการวิชาและอยากจะทำวิจัยไปด้วย ควรพิจารณาการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research) ซึ่งสามารถใช้ได้กับการปฏิบัติงานตามปกติของตนได้ อันจะทำให้ได้ประโยชน์ทั้งสองด้าน คือด้านหนึ่งได้งานวิจัยเพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการจบหลักสูตร และอีกด้านหนึ่งได้ผลการวิจัยเพื่อที่จะปรับปรุงการปฏิบัติงานการส่งเสริมสุขภาพของตนไปด้วย.